

Луцки Михайло Степанович,

1898 р.н. народився в с. Білівце-Залоті Борщівського р-ну Тернопільської обл. Селянин. Безграмотний. В 11 та 12 р. записався в кружок єврейського з двох, з молодшими братами.

Служив в Австро-Угорській армії, воював в Італії. Після розгрому, розвалу Австрії повернувся додому.

Розповідь: "Тришов я до дому, десь так два тижні по дуб, якого везомо приходять до мене фот і кажуть звертатися. - Куди?"

- В армію.
- Там Австрія розвалилася, військ розіштов до дому.
- Так, але з'являються нові держави. Одні поляки збирають армію єврей, москалі єврей, єврей єврей, а ми що гірші?
- А готові ви де саме з'їзда, перерахувати призиває?
- А що з ким за воєк? В армії по дуб, він не знає за який кінець той квер брати.
- Оттак почалася наша армія.

Того ж дня, вночі в пятеро дідовах однакелата рощи з офіцером в томих на етеруюк (кандармерію). У офіцера дуб ревалювер, а решта озброєна карабінами - и ружьями (зроблені з дерева, підручки и д епробисти). Хлопці етими по и д вікнами понаставив єврей карабіна так, щоб було їх видно, а офіцер зайшов в середину. Розмова вєвєсь по-німецьки.

2.

Десь через пів години переговорів 24,
коломбійці 24 ксандарів здали зброю.
Три арешті один із повстанців взяв
портсигар у нагайського ксандармері,
на що той зажав: „Ви ще не збудували
держави, а вже рабujete.“

Портсигар було повернуто, а вануватець
дістав роз по морді. Як то наше офіцере,
так зразу по зубах? - екотов віс.
Офіцер вибагався і наяснив що це
шароферетво і затеке наше житє розетримовати.
- Ми ще шітєви зорганізовуємось і якщо
погалемо так все брати, то неетворимось
на бачу, а уевіті і так ніхто не хоє
нає признавати. Расциштіна муситє
бути ідеальна.

Тієме цього все 18 еспрімоціт
у м. Борчові, за цвантаром, зробили
засідку на залізній дорозі. Оздрокні
були епробнимого зрочно і був новітєв
офіс машинкєвер (кулемєт). Коєтє
перекриси і зчинили німецькє
ешемонт, що вірходив із Східної України.
Воякам був даєтє розказ непереходити,
маршувати по куцах, ніби наєтє
богзнає екієвки, а офіцер з ділами
прапорцєм всішов на коліє.

Зчинивши потєл, потєв переговори,
розмова велась по-німецькє.

Через декілька годєв німєцї пристає
на такий договір: вони вірдаєтє
все наградовати, було дієтє 200-300
корів, телєцє, свінєтє і артємеріє.

Стрілецька зброя замишталася з,
при них. Офіцер по телефону
перезвонив до вищих командирів,
дістав команду забрати цю зброю
і пропустити вешемом.
Емелю рішив до ст. Вигнанка що
біля Горткова, здатись вимовився і десь
між Вигнанкою і Гортковом, всі іншими
частинками, був замищений.

Тісно цю зброю дві та три тижні
охороняв ескарп - худобу вимовив у
німців, а потім був переправлений
у Золотів. Там все була вправлена
армія, форма, команда, як мат дуги.
Волов знамаками, був по виході

Україні. Твердив, що Ленін з сім'ю виками
розвалив армію поодієвими в'язнями зешми
селянам нечисто. Твої ровесники (вауки)
всі можуть подуркувати Україну, бо ви
всі грамотні, а ми були не грамотні.
Том як етуков на телеграфі, а я цю
исмьсєвєвєв, що ви передово не знаю.

Розпроси Ч.С. вояки армія
Гомєра, кемертика, як він казав, озброєна
повністю франкією. З боєм в'їждив
через Гортків на Товсте, на вихід в Румунію.
Товсте в'їждив десь біля 35 км. і дід,
армія вже як така не існувала,
приїшов до рошу.

Вдома, забувась в Ч.С. був збитий
побляками, що принесли до рошу
на вереті, пролетав шось дивлячи
поки одійшов.

Томєр в 1983р. (Здеренсько мову
близько до кінця)

Гомєр

Записано по пам'яті, округом,
Лущак Романом Степановичем 1999 р. в
місті Вихідна в Львівській обл.